

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2838/2539

บริษัท โปรเกรส เครดิต จำกัด โจทก์ นาย แหนน แซ่ กอผู้ร้อง เจ้าพนักงาน พัทธภัทรทรัพย์ผู้คัดค้าน บริษัท เงินทุน
เยวราช จำกัดจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179, ป.วิ.พ.
มาตรา 174, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153

ย่อ / หลักกฎหมาย

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119วรรคสองและวรรคสาม บัญญัติให้บุคคลที่ได้รับ
แจ้งความยืนยันหนี้คัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาสิบวันนับแต่ได้รับ
แจ้งความยืนยัน และตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179 มีได้บัญญัติเกี่ยวกับ
ค่าธรรมเนียมคำร้องไว้โดยเฉพาะจึงต้องนำตาราง 2(3) ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่ง ซึ่งกำหนดให้คู่ความเสียค่าธรรมเนียมการยื่นคำขออื่น ๆ ที่ต้องทำเป็นคำร้องเพียง 20 บาท
มาใช้บังคับ สำหรับชั้นอุทธรณ์นั้น ตามบทบัญญัติดังกล่าวมิได้ให้คู่ความทำเป็นคำร้อง และตาม
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179 วรรคท้าย บัญญัติให้คดีอัตราเดียวกับ
ค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเมื่อผู้ร้องอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ว่า ผู้
ร้องไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ตามที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้ยกคำสั่งของผู้คัดค้านที่
ยืนยันให้ผู้ร้องชำระหนี้โดยอ้างว่าไม่มีหนี้ที่จะต้องชำระตามจำนวนที่ผู้คัดค้านแจ้งยืนยัน หาก
ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ผู้ร้องชนะคดี ทุกข้อของผู้ร้องย่อมปลดเปลื้องไปเท่ากับจำนวนเงินที่ผู้
ร้องไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ อุทธรณ์ของผู้ร้องจึงเป็นคำฟ้องซึ่งมีจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้น
อุทธรณ์ตามจำนวนหนี้ที่ผู้ร้องไม่ต้องรับผิดชอบตามที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของผู้ร้องนั้นอันเป็นคดีที่มี
คำขอให้ปลดเปลื้องทุกข้ออันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ตามตาราง 1 ข้อ (1)(ก) ท้าย
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา
179 วรรคท้ายซึ่งผู้ร้องต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์อย่างคดีมีทุนทรัพย์ ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้ผู้
ร่อนำค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยังขาดอยู่มาชำระ แต่ผู้ร้องไม่ชำระ จึงเป็นการทิ้งฟ้องตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 174(2), 246 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย
พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ศาลอุทธรณ์ต้องมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความตามมาตรา
132(1) ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ผู้ร้อง
ไม่นำเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยังขาดอยู่มาชำระภายในกำหนดอุทธรณ์ของผู้ร้องจึงเป็นอุทธรณ์
ที่ต้องห้ามตามกฎหมายและพิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ร้อง เช่นนี้ คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์จึง
ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2528
ผู้คัดค้านได้มีหนังสือลงวันที่ 13 กันยายน 2528 และวันที่ 7 เมษายน 2530 ตามลำดับ ให้ผู้ร้อง
ชำระเงินตามตัวสัญญาใช้เงินจำนวน 12,500,000 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 19.5 ต่อปี
นับแต่วันที่ 17 ตุลาคม 2526 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้คัดค้านภายใน 14 วัน ผู้ร้องปฏิเสธหนี้ภายใน
กำหนดผู้คัดค้านสอบสวนแล้วฟังว่าผู้ร้องได้ออกตัวสัญญาใช้เงิน และผู้ร้องไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า

ผู้ร้องมิได้เป็นหนี้จริง จึงต้องรับผิดชอบตามตัวสัญญาใช้เงินและได้มีหนังสือยืนยันหนี้ให้ผู้ร้องชำระหนี้ดังกล่าวผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องไม่เคยเป็นหนี้จำเลย ผู้ร้องไม่เคยกู้ยืมเงินจากจำเลยและไม่เคยออกตัวสัญญาใช้เงิน การที่จะให้กู้ยืมเงินหรือออกตัวสัญญาใช้เงินจำนวนเป็นล้านบาท จำเลยจะต้องให้มิประกันทุกราย และลายมือชื่อผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินก็เป็นภาษาจีนซึ่งมิใช่ลายมือชื่อของผู้ร้อง ผู้ร้องเขียนและอ่านภาษาจีนไม่ได้ ลายมือชื่อในตัวสัญญาใช้เงินเป็นลายมือชื่อปลอมขอให้งกคำสั่งของผู้คัดค้านที่ยืนยันให้ผู้ร้องชำระหนี้จำนวน 12,500,000 บาทผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่าตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ 010/2526 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2526 จำนวนเงิน 12,500,000 บาทซึ่งผู้ร้องลงลายมือชื่อเป็นผู้ออกตัวอยู่ในตู้เซฟซึ่งผู้คัดค้านยึดมาจากจำเลย เมื่อได้ตรวจสอบแล้วตรงกับบัญชีลูกหนี้ของจำเลย ผู้คัดค้านจึงได้มีหนังสือทวงหนี้ไปยังผู้ร้องและเมื่อผู้ร้องปฏิเสธหนี้ ผู้คัดค้านได้สอบสวนผู้ร้องแล้ว แต่พยานหลักฐานของผู้ร้องเลื่อนลอยไม่อาจหักล้างหนี้ได้ ผู้ร้องเคยลงลายมือชื่อเป็นภาษาจีน และได้ลงลายมือชื่อไว้กับจำเลยเพื่อขอกู้เงินหลายครั้ง แต่ละลายมือชื่อแตกต่างกันขอให้งกคำสั่งศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องของผู้ร้องผู้ร้องอุทธรณ์ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ และส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ทำคำพิพากษาเสร็จแล้วส่งไปให้ศาลชั้นต้น โดยก่อนอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้คู่ความฟัง ให้ศาลชั้นต้นเรียกผู้ร้องนำค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์อย่างคดีมีทุนทรัพย์ที่ยังขาดอยู่มาชำระให้ครบถ้วนเสียก่อน ภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดศาลชั้นต้นสั่งให้ผู้ร้องนำค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยังขาดอยู่มาชำระภายใน 15 วันผู้ร้องยื่นคำร้องขออุทธรณ์อย่างคนอนาถาศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วส่งไปให้ศาลอุทธรณ์สั่งศาลอุทธรณ์เห็นว่าตามทางไต่สวนยังไม่พอฟังว่าผู้ร้องเป็นคนยากจน ไม่มีทรัพย์สินพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล ให้ยกคำร้องหากผู้ร้องประสงค์ที่จะดำเนินคดีต่อไปให้นำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้ผู้ร้องฟังเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2535 ต่อมาผู้ร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลสามครั้ง ศาลชั้นต้นอนุญาตแต่ปรากฏว่าผู้ร้องไม่นำค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยังขาดอยู่มาชำระภายในกำหนดศาลชั้นต้นจึงส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์เห็นว่าอุทธรณ์ของผู้ร้องเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยพิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ร้องผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่ผู้ร้องฎีกาว่าการร้องคัดค้านการยืนยันหนี้ของผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119 ถือไม่ได้ว่าเป็นคำฟ้องเพราะผู้ร้องไม่ได้เรียกร้องอะไรเอาจากกองทรัพย์สินของผู้ล้มละลายผู้ร้องเพียงปฏิเสธว่าตนไม่ได้เป็นหนี้ตามที่ผู้คัดค้านเรียกร้องและขณะยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นก็ยังเรียกเก็บค่าคำร้อง 20 บาท เท่านั้น จึงต้องถือว่าเป็นคดีที่ขอให้ปลดปล่อยทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ศาลอุทธรณ์ให้ผู้ร้องเสียค่าขึ้นศาลอย่างเป็นคดีมีทุนทรัพย์จึงไม่ชอบนั้น พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ที่ศาลชั้นต้นเรียกเก็บค่าคำร้องขณะยื่นคำร้องจากผู้ร้องเพียง 20 บาท ก็เนื่องจากตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119 วรรคสองและวรรคสามบัญญัติให้บุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันหนี้คัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งความยืนยัน และตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179 มิได้บัญญัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมคำร้องไว้โดยเฉพาะจึงต้องนำตาราง 2(3) ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งกำหนดให้คู่ความเสียค่าธรรมเนียมการยื่นคำขออื่น ๆ ที่ต้องทำเป็นคำร้องเพียง 20 บาท มาใช้บังคับ สำหรับชั้นอุทธรณ์นั้น ตามบทบัญญัติดังกล่าวมิได้ให้คู่ความทำเป็นคำร้องและตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179 วรรคท้าย บัญญัติให้คิดอัตราเดียวกับค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งฉะนั้น เมื่อผู้ร้องอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์

ว่า ผู้ร้องไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ตามที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้ยกคำสั่งของผู้คัดค้านที่ยืนยันให้ผู้ร้องชำระหนี้ โดยอ้างว่าไม่มีหนี้ที่จะต้องชำระตามจำนวนที่ผู้คัดค้านแจ้งยืนยัน หากศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ผู้ร้องชนะคดี ทุกข้อของผู้ร้องย่อมปลดเปลื้องไปเท่ากับจำนวนเงินที่ผู้ร้องไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ อุทธรณ์ของผู้ร้องจึงเป็นคำฟ้องซึ่งมีจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นอุทธรณ์ตามจำนวนหนี้ที่ผู้ร้องไม่ต้องรับผิดชอบตามที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของผู้ร้องนั้น อันเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ตามตาราง 1 ข้อ(1)(ก)ท้าย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179 วรรคท้ายซึ่งผู้ร้องต้องเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์อย่างคดีมีทุนทรัพย์ถ้าผู้ร้องฟังไม่ขึ้นเมื่อศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้ผู้ร่อนำค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยังขาดอยู่มาชำระ แต่ผู้ร้องไม่ชำระจึงเป็นการทิ้งฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 174(2), 246 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 153 ศาลอุทธรณ์ต้องมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความตามมาตรา 132(1) ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าผู้ร้องไม่นำเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยังขาดอยู่มาชำระภายในกำหนดอุทธรณ์ของผู้ร้อง จึงเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายและพิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ร้องเช่นนี้ คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยกระบวนการวิธีพิจารณาสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้องพิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ให้จำหน่ายคดีผู้ร้องเสียจากสารบบความ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ทวีชัย เจริญบัณฑิต · สมาน เวทวินิจ · สมพงษ์ สนธิเนตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2838/2539>